

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. november 8.
(OR. en)

14904/23

LIMITE

AG 132
PE 131
INST 428
FREMP 311

Intézményközi referenciaszám:
2022/0902(APP)

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	10278/23 + REV 1-2
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS RENDELETE az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról, valamint a 76/787/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozat és az e határozathoz csatolt, az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány hatályon kívül helyezéséről („európai választási jog”) – Irányadó vita

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Tanács (Általános Ügyek) 2023. november 15-i ülésén folytatandó irányadó vitára tekintettel kérdéseket tartalmazó elnökségi vitaanyagot.

ÁLTALÁNOS ÜGYEK TANÁCSA, 2023. NOVEMBER 15.

VITAANYAG AZ EURÓPAI VÁLASZTÁSI JOGRÓL

A spanyol elnökség a félév elején bejelentette, hogy folytatja az európai választási joggal kapcsolatos munkát. Vállalta egyrészt, hogy felkéri a tagállamokat, hogy az Általános Ügyek Tanácsában tartsanak irányadó vitát a politikai szempontból legfontosabb kérdésekről, például az európai választókerületről és a transznacionális listákról. Másrészt vállalta, hogy szakmai vitát tart olyan módon, hogy klaszterekbe csoportosítja azokat a cikkeket, amelyekről a svéd elnökség kérdőívének eredményei alapján a tagállamok között a legnagyobb egyetértés alakult ki.

Ezt az első kötelezettségvállalást követően, valamint tekintettel arra, hogy az EP nagy jelentőséget tulajdonít ennek a dossziénak, és hogy a téma kapcsolódik az Európa jövőjéről szóló konferencia következtetéseinek fényében Európa jövőjéről tartott szélesebb körű vitához, a spanyol elnökség helyénvalónak tartja, hogy ezt a politikai vitát az Általános Ügyek Tanácsának november 15-i ülésén tartsák meg. E vita célja, hogy iránymutatást nyújtson a javaslattal kapcsolatos jövőbeli munkához, különös tekintettel az európai választókerületre és a transznacionális listákra vonatkozó javaslatokra.

Ezekkel a kérdésekkel az előző elnökségek során már előzetesen foglalkoztak. Jelentős számú tagállam jelezte, hogy nem tudja támogatni a transznacionális listákat, míg egy másik csoport alapvető fontosságúnak tartotta, hogy a Tanács részletesen foglalkozzon ezekkel a javaslatokkal. A javasolt európai választási jogról szóló első és egyetlen politikai vitára az Általános Ügyek Tanácsának 2022. október 18-i ülésén, a cseh elnökség alatt sor került. A tagállamok kifejtették kezdeti álláspontjukat ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban. A svéd elnökség által a javasolt európai választási jogszabály cikkeiről készített felmérés keretében 13–15 tagállam „nem elfogadhatónak” ítélte meg az uniós szintű választókerületre vonatkozó 15. cikk összes bekezdését, többek között a nemzeti szinten fennálló jelentős jogi és intézményi problémák miatt.

A spanyol elnökség úgy véli, hogy a tagállamok választási rendszereinek az európai választások során történő harmonizálása ésszerű, régóta fennálló célkitűzés, ugyanakkor érzékenyen viszonyul ahhoz az igényhez, hogy meg kell őrizni a különböző tagállamok választási elveit, amelyek gyakran az Unió országainak alkotmányos magjához kapcsolódnak.

Az európai választási jogszabály eredeti szövege javasolja egy európai uniós szintű választókerület létrehozását (15. cikk), amely a következő jellemzőkkel rendelkezik: 28 képviselőt (legalábbis az első választásokon) az európai polgárok a nemzeti listákra leadott szavazatuk melletti másik szavazattal választanak meg (12. cikk (1) bekezdés). Ez a transznacionális választás a választáson induló különböző európai választási formációk (pártok, koalíciók, csoportosulások stb.; 2. cikk) által létrehozott transznacionális listák között folya.

A 28 jelölből álló transznacionális listák zárt listák lennének, amelyeket a szavazólap az európai választási formáció logója jelölne. A listák egyenként 3 képviselői helyet tartalmazó 3 szakaszból állnának, és mindegyik szakaszt a demográfiai méret alapján létrehozott három országcsoportból érkező jelöltek töltenének be. Végezetül a képviselői helyek elosztása a D'Hondt-módszer szerint történne.

A spanyol elnökség szándéka, hogy a svéd elnökség kérdőívének eredményei alapján folytassa a szakmai munkát. Ezért meg lehetne kezdeni a munkát a kettős szavazás tilalmára (4. cikk (2) és (3) bekezdés) és a szavazás akadálymentességére (7. cikk) vonatkozó cikkekkel kapcsolatban. Konszenzus esetén fontolóra lehetne venni a nemek közötti egyenlőséggel, a választási kampánnyal vagy az eredmények kihirdetésével kapcsolatos egyéb cikkcsoportok megvitatását. Meg kell jegyezni, hogy a szakmai megbeszélések nem a cikkek szövegezésére, hanem arra fognak összpontosítani, hogy mely érdemi elemek fogadhatók el a szövegről folytatott megbeszélésekben való előrelépés érdekében.

KÉRDÉSEK A TANÁCSBAN FOLYTATANDÓ VITÁHOZ

- Lehetségesnek tartják-e a tagállamok, hogy előrelépjenek a választási jogszabály politikaibb kérdéseinek megvitatása terén?
- Egyetért-e a Tanács a transznacionális listák és az európai választókerület alap gondolatával? A problémák főként technikai jellegűek?